

Euthanasie-experte onder vuur

28/10/2017 om 07:00 door [Veerle Beel](#)

Lieve Thienpont: 'Het is vooral door mediatoestanden dat de sfeer tussen mij en Wim Distelmans vertroebeld is.' Foto: Brecht Van Maele

Wim Distelmans heeft de samenwerking met de Gentse psychiater Lieve Thienpont stopgezet. Meteen de aanleiding voor *The Washington Post* om deze voorvechtster van euthanasie bij psychisch ondraaglijk lijden onder vuur te nemen.

'Doctors clash over euthanasia', meldt *The Washington Post*.

Het betreft twee artsen die lang met elkaar hebben samengewerkt. Leif-arts Wim Distelmans, ook voorzitter van de federale evaluatiecommissie euthanasie, bevestigt dat hij op 13 februari een brief heeft gestuurd naar psychiater Lieve Thienpont, waarin hij haar aanmaant geen patiënten meer door te verwijzen naar het ULteam van Wemmel. 'Zij vertelde mensen – of zo begrepen die dat toch – dat ze maar naar ons moesten komen met hun euthanasievraag en dat wij daar gelijk zouden op ingaan. Zo werkt het niet. Je kunt niet iemand vooraf beloven dat hij euthanasie zal krijgen. Met elke nieuwe patiënt moet je als arts door een proces waarin je de vraag uitklaart.'

'De mensen die zij doorverwees, accepteerden dat niet. Ze reageerden verbaasd en zelfs verbolgen. In zo'n sfeer is het niet mogelijk om tot een objectieve afweging te komen. Dat hebben we haar meermaals gezegd, maar dat was dus niet voldoende. Er was een formele brief nodig, waarin we ons distantiëren van die manier van werken.'

Documentaire

Lieve Thienpont heeft euthanasie bij psychiatrisch ondraaglijk lijden op de kaart gezet, onder meer met haar boek 'Libera Me'. Ze was de hoofdauteur van een studie die in de *British Medical Journal Open* verscheen, en die verslag uitbracht over de eerste 100 aanvragen van euthanasie bij psychiatrisch lijden in dit land – 48 van die mensen kregen groen licht. Ze is voorzitter van het Gentse 'instaphuis' Vonkel, waar mensen met levenseindevragen terecht kunnen.

'Die brief? Dat is een interne kwestie en heeft niets te maken met mijn professionaliteit. Ik heb nog nooit een bemerking gekregen van de evaluatiecommissie, op geen enkel dossier.' Thienpont vertelt het aan de telefoon vanuit Amsterdam, waar ze net een nieuwe documentaire over euthanasie heeft voorgesteld: 'Too young to die'. Ze werkte eerder al met buitenlandse media en productiehuisen samen, wat titels opleverde als '24 and ready to die' en 'The road to mercy'.

'Het is vooral door die mediatoestanden dat de sfeer tussen ons vertroebeld is', zegt ze. 'Wim is daar niet zo'n voorstander van. Hij heeft liever niet dat we in het buitenland de aandacht trekken. We zullen het wel weer bijleggen.'

'Makkelijk ja zeggen'

Maar ook anderen hebben bedenkingen bij haar aanpak. *The Washington Post* citeert onder meer de Vlaamse psychiater Joris Vandenberghe (KU Leuven), die zegt dat er volgens hem zeker al mensen in dit land geëuthanaseerd zijn die niet alle mogelijke behandelingen hadden uitgeput. De Vlaamse Vereniging voor Psychiatrie bereidt een nieuwe richtlijn over het onderwerp voor. Die wordt in december verwacht. De organisatie Broeders van Liefde motiveerde haar recente koerswijziging onder meer vanuit het idee dat patiënten anders 'toch de weg wel vinden' naar – niet nader genoemde – artsen 'die makkelijk ja zeggen'.

En er zijn ook familieleden van twee patiëntes die door Thienpont zijn geëuthanaseerd, en die het daar niet mee eens

waren. Eén familie heeft haar aangeklaagd bij de rechtbank. Ze werd vrijgesproken, maar de familie is in beroep gegaan.

‘Je begrijpt dat ik niet op concrete zaken kan reageren. Feit is dat het niet makkelijk is voor familie om een geliefde los te laten, ook niet als die al jaren ondraaglijk lijdt. Maar de meeste families slagen daar toch wel in.’

Voor leven kiezen

Bovendien beklemtoont ze graag dat een positief advies van haar niet per se tot een overlijden leidt. ‘Sinds juli 2015 zijn we begonnen met consultaties bij Vonkel. We hebben al 200 dossiers geopend, wat aantoont dat de nood enorm is. Veel Gentse psychiaters verwijzen door. Alles bijeen zijn nog maar een vijftal mensen geëuthanaseerd. Wil je alsjeblieft ook meegeven dat we bij Vonkel een herstelwerkgroep hebben voor jonge mensen met een euthanasievraag? De ervaring leert dat een positief advies juist weer moed kan geven om voor het leven te kiezen. Je kunt een stuk van het lijden wegnemen als je duidelijk maakt dat suïcide geen optie hoeft te zijn. We hebben dat kunnen aantonen in een studie die op 2 oktober in de *British Journal of Psychiatry* gepubliceerd is.’

Wat doet al die kritiek haar? ‘Het is lastig, maar het is niet de eerste keer en het zal ook niet de laatste keer zijn. Ik weet dat ik zeer zorgvuldig tewerkga en ik werk me uit de naad om mijn patiënten weer richting leven te leiden. Als dat niet lukt, help ik hen.’